

По-интересен и по-проблемен е въпросът с девствеността на момичето. Назенето на “честта”, под влияние на масовата култура, постепенно губи своето значение сред младите поколения или добива една напълно атрофирала форма. По време на теренната работа срещнахме три различни възможни решения как да бъде заобиколен проблемът със запазването на девствеността до първата брачна нощ. От една страна, двойките, които са влюбени започват да водят полов живот, момичето пази кърпата или чаршафа, върху който е покапала кръвта от разкъсването на химена и след време признават на родителите си, след което сключват брак. В други случаи обаче двойката се разделя – ако момичето и роднините ѝ искат да избегнат “срама”, момичето се подлага на операция и хименът бива козметично възстановен. Различни респонденти реферираха клиника “Хигия” в Пазарджик като възможно място, където извършват подобни хирургически интервенции, а споменаваната цена на услугата е между 250 и 500 лв. Коментирайки разкрепостяването на сексуалните нрави в ромските групи на фона на псевдовъздържането, респондент от Куклен каза: “На кура си ли да вярвам или на тъпана”⁶³ (м,75). При третия случай, момичето действително не осъществява вагинален коитус, но се практикува фелацио и анален коитус, често с различни партньори. Говорейки за сватбата и брачните практики, лударка коментира, че ако днес искаме да намерим девствено момиче, трябва да отидем “в детската градина” (ж,48). Подобно мнение имаха и няколко калайджии на “пазара на булки” край гара Филипово в Пловдив. Според тях, младите калайджиинки “не са като едно време честни. Петдесет процента и те морално пропаднаха” (м,40), “не са стабилни вече. От ден на ден се изживя и при нас тва нещо” (м,52).

Струва ми се, че регистрираните случаи на предаване на махриме чрез докосване подвежда някои изследователи да го определят като табу, тъй като табуто също се предава чрез контакт. Въпреки това, разликата между външния “срам” при престъпването на махриме и вътрешното усещане за “свещен страх” при нарушаването на табу е твърде голяма. Самият “срам” се превръща в социалния заместител на “махриме” и следващият го остракизъм. Нещо повече, срамът е наистина “външен” – ако общността не разбере за извършеното от индивида действие, той или тя не само че не изпитва вътрешен срам, ами дори се повишава самочувствието. Индивидът добива усещането, че се е “изхитрил”, щом е намерил начин да заобиколи или пристъпи социалната норма, без да бъде наказан. Обикновено средните поколения са склонни да споделят в шеговите форма множество подобни действия от своята младост.

⁶³ Под “тъпън” респондентът има предвид, че т.нар. *чшанке лулуди* (букв. “моминско цвете”) – кръвта от разкъсването на химена по време на дефлорацията – се празнува много тържествено с музика и танци на сутринта след първата брачна нощ.